

Naročnina \$2.00 na
let. Izhaja dva krat
na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA
AMERIKA
Excellent advertising
medium.

ST. 98. — NO. 98.

CLEVELAND, OHIO TOREK, 8. DECEMBRA 1914.

LETTO VII VOL VII

Mestne novice.

Premogarji in premogarski lastniki se niso mogli zdjeti. Dva delavca napadena na Hamilton. ave.

JAKSETIC POBEGNIL.

Delavci, zastopniki premogarjev iz južne Ohio in premogarski lastniki, ki so se posvetovali od srede do sobote glede zopetnega začetka z delom v jama, se do sobote niso mogli skleniti. Delavci zahtevajo 47 centov od tone premoga, delodajalci pa ponujajo 44 in pol centa. Pogajanja se nadaljujejo v pondeljek dopoldne in popoldne, in če se ne bo posrečilo kaj narediti, tedaj se je izjavila kompanija, da bo pometala delavce iz kompanijskih hiš, ker dolgujejo kompanijam že osem mesecev najemnine, in upeljala bo v premogovnik skebe. Predno se to zgodilo, bodojo še počakali, da nastopi novi guverner Willis vladilo, o katerem pričakujejo, da bo učinil vsako postavo, katero premogarski bároni so razložili, in ki zapoveduje, da se mora premogarjem plačati ves premog, ki pride iz jame. 15 tisoč delavcev je že osem mesecev na štrajku, in z njimi trpi kaških 30.000 žen in otrok.

V petek zvečer sta bila napadena dva delavca na Hamilton ave. in E. 53rd Street. Korakala sta skupno proti domu, ko jih je nenašla napadlo pet mož. Oba sta dobila tako poškodbe, da sta morala v bolnišnico. Napadalci so pobegnili. Louis Sokolovski ima prebito lobanje. Najbrž bo umri. Drugi napadeni je bil Louis Skof, 34 let star, stanujoč na 300 E. 162nd St. Imen zlomljena tri rebra. Oba sta delala kot strojnika pri Horsburgh in Scott Co. Pri tej kompaniji se opazuje že dalj časa nekaki delavski nemir.

Državni tajnik je naznani, da je lov na zajce, ki bi se moral nehati 4. decembra, podlagen za negotovo dobo. To je dobra novica za 4500 lovcev v Cuyahoga county.

Mestni posredovalni urad za delo je dobil tekom meseca novembra 1903 prošenj od delavcev, naj se jim delo pre-skri. Samo 1054 jih je dobilo delo.

Peter Jakšetič je dobil pretečeni teden na sodnini izplačanih \$5500 za poškodbe, katerje je dobil pri delu Standard Brick Co. Ko je bila sodba odločena, je hotel imeti sveto izplačano v gotovem denarju, toda na prigovaranje odvetnika se je zadovoljil s čekom, katerega je pozneje s pomočjo odvetnika zamenjal z gotovim denarjem. Denarja ni hotel nesti na banko, pač pa si je natlačil žepe z bankovci in odsel proti domu nekje v So. Brooklyn. Njegov prijatelj se je izjavil, da je Jakšetiča jaka skrbel denar, in ko ga je prisel v petek obiskat, ga ni več dobil doma. Baje je odsel v Pittsburg. Ostali so pa imenja, da je bil kje na potu ustavljen in ubit.

Nekaj iz kavarniškega življenga v naši naseljini. Vinko Pistrov je preselil svoje kavarniške prostore na 6112 St. Clair ave. Ivan Tomazič je odpril novo kavarno "Triglav" na 602 St. Clair ave. in znani rojak Primož Kogoj odprel kavarno dne 27. decembra na 6219 St. Clair ave.

V št. 96 je bil priobčen neki dopis glede kritiziranja igre, ki se je pripetila v šolski

dvorani ob prilikl 20-letnice Vidove fare. Dotični kritikar pa v svojem dopisu ni misil igralca, pač pa le kritikarja v Am. Slov. ki je skrajno neslano poročal.

Mrs. L. Klemenc, 15244 St. Clair ave. toži na razporočko s svojim možem John Klemencem. Živila sta dolgo časa srečno, dokler ni John pred petimi leti zginil iz Cleveland. Odtedaj ni več slišati od njega.

Rockefeller ne pride več v Cleveland, v to nevhvalečno mesto, ki še nima od njega \$700.000 davkov. Kakor znano ima Rockefeller v Clevelandu na Forest Hill krasno posestvo z več sto akri zemlje. Od 75 delavcev in uslužencev, ki so bili zaposleni na tem posestvu, jih je odpustil 60. Dela jih samo še 15.

—9000 otrok in delavskih siromakov potrebuje v Clevelandu takoj nekaj obleke, kajti zima je tu, in siromaki ter njih družine, ki skoraj celo poletje niso imele dela, zmazujejo ali na prostem ali pa pod slabostreho. Kdor ima kaj obleke odveč in jo lahko da za siromake, naj podkliče The City Ice Delivery Co. Erie 217 in prišel bo voz, ki bo odpeljal obleko na pravo mesto.

Nad sto podpisov je bilo nabranih v soboto med Poljaki, ki pripadajo cerkvi "Srca Marije". Podpis se poslal državnemu tajniku Bryanu s prosinjo, da izposluje dovoljenje nemške vlade, da spusti Rev. Midgalskega. Ta duhoven je bil prej kapelan v Clevelandu na poljski fari, toda v poletju je šel na obisk v Nemčijo, kjer so ga prijeli in prisili, da je postal "feldpater".

Clevelandsko zveza bo najbrž izdala zaporna povelj proti pogodbennikom mestnih del, ki držijo svoje delavce več kot osem ur na delu, dasi pravi mestna postava jasno, da čez osem ur se ne sme delati.

Staršem Josip Milavec je v soboto zveč. umrla dveletna hčerkka na zastreljenju krvi.

Ob božiču postavijo na square velikansko božično drevo, ki bo električno razsvetljeno. Poleg tega bode obdarovanih več tisoč siromakov. Stroški zato znašajo \$11.000.

Nemci so amešni.

Petrograd, 6. dec. Tu je izšlo rusko uradno poročilo, ki pravi, da so Nemci storajno smešni, ker ne priznajo svojih velikanskih zgub, pač pa ne prestanjo poročajo v svet, koliko zgube ima sovražnik. "Io" je Nemcem popolnoma neznan, nadaljuje poročilo, kajti, bitka se je vrnila, da so se od Belfor prileže pomikati večne nemške kolone, katerim so nasprotni stopile francoske cete, ki so še na pomoč armadi, ki oblega Metz. Okoli Metza, ki je ena največjih nemških trdnjav, se vršijo sedaj ludi boji za zunanje utrdbe. Nemci se v tej trdnjavi trdno utravnjo, zato Francozi tekomprededno niso mogli napredovati, dokler niso dobili 3. decembra nove pomoči.

Položaj v Belgiji.

London, 5. dec. V Belgiji Nemci nadaljujejo z utrjevanjem morske obale od Mariskerke Knocke, kjer so na konkretnih podstavkih Nemci postavili 40 novih velikanskih topov. Ob reki Yser postavljajo Nemci enake utrdbe, ker pretekl teden je tako trpel v boju, da so se morale popolnoma umakniti iz bojišča, da se zopet organizirajo.

V seznamku izgub št. 46 z dne 5. novembra, je izkazan rezervni praporščak 70. pehotnega polka 4. stot. Egon Gregorič, doma iz Ljubljane, kot enrev: rezervni kadet istega polka Ivan Zubec, doma iz Doljenje vasi pri Ribnici, pa kot ranjen.

Francozi obstreljujejo trdnjavo Metz.

Desno krilo francoske armade se nahaja na nemških tleh.

Nemci so se umaknili do trdnjave Metz. Nemci so opustili več svojih utrjenih točk. Bitka na Ruskem še sedaj ni odločena. Nemci trdijo, da so vzeli mesto Lodz. Avstrijci poročajo, da imajo hude boje s Srbi. Rumunski je pripravljen, da pomaga Srbom in zaveznikom. Dve turški križarki poškodovane. Srbi so baje pripravljeni skleniti mir z Avstrijci. Rusi so ponudili Japoncem polovico Sahalina za pomoč. Baje je 200 velikih japonskih topov na ruskem bojišču.

Francozi napadajo Metz.

London, 5. dec. Nemška armada dobiva silne udarce na dveh straneh. Rusi jo bijejo v Vzhodni Pruski, Francozi pa v Alzaciji in Flandriji. Francosko desno krilo je toliko napredovalo, da se ne bojuje več na francoskih tleh, pač pa stoji celo francosko desno krilo na nemških tleh, in francoska artilerija je začela bombardirati zunanjé utrdbe trdnjave Metz. Le centrum francoske armade se nahaja še na francoskih tleh, dočim je levo krilo v Flandriji, kjer se Nemci polagoma umikajo. Kljub ponovnim nemškim armadnim zborom, kateri je Viljem vrgel nad Francoze, Nemci ne morejo nikamor naprej.

Berolin prisna poraz.

Berolin, 5. dec. Kaj je temu, da francoski vrhovni poveljnik Joffre molči o dogodkih, priznava uradno Berolin, da so bili Nemci prisiljeni braniti se v zunanjih utrdbah trdnjave Metz, nasprotno pa trdi Berolin, da so nemške cete napredovali pri Altkirku, dasiravno v Petrogradu in v Parizu in o tem popolnoma ničesar znanega. Srbi so baje spredelili, da se morejo bojevati naprej.

Berolin prisna poraz.

Berolin, 5. dec. Kaj je temu, da francoski vrhovni poveljnik Joffre molči o dogodkih, priznava uradno Berolin, da so bili Nemci prisiljeni braniti se v zunanjih utrdbah trdnjave Metz, nasprotno pa trdi Berolin, da so nemške cete napredovali pri Altkirku, dasiravno v Petrogradu, kjer se je izjavila pravljica, da je bila natisnjena v nemškem časopisu "Karlsruhe" na severnem Atlantiku na angleške trgovske ladje, ki prihajajo iz New Yorka.

ne napada, pač pa napade od-bija.

Srbi za mir?

Berolin, 5. dec. Tu se poroča, da so baje Srbi prosili Avstrije za mir, dasiravno v Petrogradu in v Parizu in o tem popolnoma ničesar znanega. Srbi so baje spredelili, da se morejo bojevati naprej. Brzojavka, da Srbi ponujajo mir, je prvotno prišla iz Dunaja, kjer je bila natisnjena v nemškem časopisu. Baje je šel srbski minister Sinič v Petrograd, kjer bo prosil rusko vlado dovoljenja, da smije Srbi z Avstrijci skleniti separaten mir. Se poprej, tako se javlja iz Dunaja, pa morajo Avstrije začeti drugo srbsko obrambeno črto, in kot se poroča iz Dunaja, pa morajo Avstrije začeti drugo srbsko obrambeno črto, in kot se poroča iz Dunaja, so Srbi tu tako utrjeni, in se Avstrije posreči nadaljnjo prodiranje le, ker jih je povod se enkrat takoj kot padlo.

Japonski topovi na Ruskem?

Washington, 5. dec. Tukajšni nemški poslanik je baje dobil iz "jako zanesljive strani" brzojavko, v kateri se pravi, da Japonci pomagajo Rusom. Baje so Rusi in Japonci sklenili pogodbo, da postavijo Japonci na rusko bojišče 200 teških poljskih topov z vsem potrebnim moštrom, in da so baje ti topovi preko sibirske železnice že prišli v Rusijo in so v vojni vrsti. Rusija je Japonci zato posrečila, da so zahvaljuje Rusiju.

Washington, 5. dec. Tukajšni nemški poslanik je baje dobil iz "jako zanesljive strani" brzojavko, v kateri se pravi, da Japonci pomagajo Rusom. Baje so Rusi in Japonci sklenili pogodbo, da postavijo Japonci na rusko bojišče 200 teških poljskih topov z vsem potrebnim moštrom, in da so baje ti topovi preko sibirske železnice že prišli v Rusijo in so v vojni vrsti. Rusija je Japonci zato posrečila, da so zahvaljuje Rusiju.

Strašni boji pri Lodzu.

Petrograd, 5. dec. Petrograjski listi poročajo, da so izgubili Nemci pri Lodzu, ko so se oprostili pasti, kateri so jim Rusi nastavili, najmanj 100.000 mož. Le z največjo hrabrostjo in smrtnim zančevanjem ter silnimi žrtvami se jim je posrečilo, da so usili ruskega krogla, ki jim je grozil, da jih popolnoma obkoli. Mnogo polkov je imelo ob koncu bitke manj kot 100 mož.

Brzojavka iz Kijeva poroča, da je ta trdnjava polna nemških in avstrijskih ujetnikov. Od začetka so Rusi peljali skozi Kijev v Sibirijo nad 130.000 avstrijskih in nemških bojnih ujetnikov.

Nemci so zasedli Lodz.

London, 6. dec. Kot se poroča iz Berolina, so Nemci zasedli rusko mesto Lodz. Okoli tega mesta se je vršila obupna bitka že kakih celih deset dnev.

London, 6. dec. Kot se poroča iz Berolina, so Nemci zasedli rusko mesto Lodz. Okoli tega mesta se je vršila obupna bitka že kakih celih deset dnev.

Goeben" poškodovan.

Pariz, 6. dec. Brzojavka Havas brzojavne agencije poroča, da je križarka "Goeben", katera so Nemci podali Turkom, bila, kako močno poškodovana na ruskih vojnih ladji. Križarka je bila zadeta od 15 ruskih krogelj, ki so ubile 126 mornarjev, in poleg tega je dobiла druge močne poškodbe, da bo veljalo blizu milijon mark, da se jo popravi.

Dve tretini mornarjev na Goebenu so bili Nemci, ena tretina pa

Avstriji, ki so se borili za Turke. Druga brzojavka iz Carigrada naznana, da je zadela turška križarka "Hamide" na mino in se tako poškodovana vrnila v Carigrad.

Rusko uradno poročilo.

Niš 6. dec. Srbi so prostovoljno se umaknili iz Belgradu, in nikar se ne more Avstrijem pripisovati zasluga, da so mesto z naskokom vzeli. Srbske cete so odšle iz mesta že

20. nov. in sele 36 ur pozne-

je se Avstrije držili v mestu.

Edini boj se je vršil med avstrijskimi predstavzami in srbsko zadnjo strazo.

Na ostalem bojišču se nizvodno

poškodovana vrnila.

Srbsko uradno poročilo.

Niš 6. dec. Srbi so prostovoljno se umaknili iz Belgradu, in nikar se ne more Avstrijem pripisovati zasluga, da so mesto z naskokom vzeli. Srbske cete so odšle iz mesta že

20. nov. in sele 36 ur pozne-

je se Avstrije držili v mestu.

Edini boj se je vršil med avstrijskimi predstavzami in srbsko zadnjo strazo.

Na ostalem bojišču se nizvodno

poškodovana vrnila.

Srbsko uradno poročilo.

Niš 6. dec. Srbi so prostovoljno se umaknili iz Belgradu, in nikar se ne more Avstrijem pripisovati zasluga, da so mesto z naskokom vzeli. Srbske cete so odšle iz mesta že

20. nov. in sele 36 ur pozne-

je se Avstrije držili v mestu.

Edini boj se je vršil med avstrijskimi predstavzami in srbsko zadnjo strazo.

Na ostalem bojišču se nizvodno

poškodovana vrnila.

Srbsko uradno poročilo.

Niš 6. dec. Srbi so prostovoljno se umaknili iz Belgradu, in nikar se ne more Avstrijem pripisovati zasluga, da so mesto z naskokom vzeli. Srbske cete so odšle iz mesta že

20. nov. in sele 36 ur pozne-

je se Avstrije držili v mestu.

Edini boj se je vršil med avstrijskimi predstavzami in srbsko zadnjo strazo.

CLEVELANDSKA AMERIKA IZHAJA V TOREK IN PETEK.

XIROČNINA:
En Amerika \$2.00
En Evropa \$3.00
En Cleveland po pošti \$2.50
Postansko številko po 3 centa.

Dopis hrej podpis in ostalo je ne uporabljajmo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se poslata na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
619 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIE J. FIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovensov (Krausers) in
the City of Cleveland and elsewhere. Adver-
tising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189.

Published as second-class matter January
9th 1909, at the post office at Cleveland, O.
under the Act of March 3, 1879.

No. 98. Tuesday, Dec. 8. 1914.

zacijsko, ki nas bo ščitila pred takim izkorisćevanjem. Zahtevamo od mest, držav in zveznih vlade, da odpre dela, saj delavci imajo vsi dovolj, ki nam vladajo, zakaj nim ne bodo kruha, da potolažimo svoj glad in glad svojih otrok. Sloga in skupnim pritiskom to lahko naredimo.

Če se ta klic razširi po celi Ameriki, bodojo vlade skoro prisiljene, da nekaj naredi za milijone delavcev, ki ne bodo klic bodojo jutri dali v usta.

Usoda Srbije.

Brez dvoma je, da je Avstrija trdno odločena popolnoma uničiti malo Srbijo, kakor je prvotno sklenila. Uprav barbarsko je od Avstrije, da se tako maščuje nad narodom, ki je stokrat slabši od Avstrije. Kruto je, da mora pasti vsa srbška mladišča, vsi možje, in med njimi mnogo žensk in otrok. Ker je slučajno neki avstrijski Srb strejal na prestolonaslednika avstrijskega. Katalistični in lenuški postopač Franc Ferdinand pa ni bil vreden — o tem se niti misliti ne more — da bi radi njega pada stotisev in nad dvestočetrtisoč Avstrijev. Če bi bila Avstrija k miru naklonjena kot je vedno trdila, bi se dogodek radi umora Franc Ferdinanda pač lahko drugače poravnal, ne pa na način, da je skoraj pol milijona vojakov moralno na obeh straneh plačati za zločin enega blazinja. To je jasno vsakemu pametnemu človeku, ki ni preslepljen s fanatizmom in napačnim patriotizmom.

Ironično je, ko premišljamo srbsko-avstrijsko vojno. Srbski narod je imel pred dnevnima letoma strasne boje s Turki, katere je po enoletnih bojih popolnoma premagal, dasi o bili številnejši od Srbov. V teh turških bojih je seveda silno trpež Srbija, toda komaj se je oddahnila, pa je planila nad njo Avstrija in vrgla 600.000 vojakov nad Srbje, ki niso imeli nikdar več kot 300.000 vojakov. Pa kljub temu je Srbija upirala dobre štiri meseca vsem avstrijskim napadom. Seveda so Avstrije zadrževali Rusi, ki so prišli celo preko Karpatov. Toda sedaj je Srbija poklicala pod orožje že vse, kar se more sploh gibati. Mali narod se ne more dolgo več ustavljanju velikanu Avstriji.

Vse štiri mesece vojske so se bojevali z brezprimerno hrasljivo, dela neštetično, v grobu, toda neštetično, da branijo svoj dom proti pozljivemu sosedu, ki hoče uničiti srbsko narodnost, dasi srbski narod ni nicesar storil Avstriji. Skoro vseč v teh štirih mesecih so se Srbji bojevali na avstrijski zemlji, in številne avstrijske čete niso mogle prepoditi Srbov tri mesece in pol iz avstrijskega ozemlja. Črnogorci, edini zavezniki Srbov, so se obnašali junaško in se borili kot levi. Večkrat so male črnogorske čete potolkovali velike avstrijske oddelke. In vse angleško-ameriško časopisje prizna, da Srbji silno junaško branili svoj narodni obstanek, in da jih bo pomnila zgodovina kot Sparanci v boju za svojo domovino.

Toda sedaj, če Srbija ne bo pomoči od zunaj, mora biti popolnoma uničena. Kmalu bo trpela toliko kot je Belgija. Srbija kliče Rusijo na pomoč, da Rusi v tem trenutku ne morejo pomagati, kakor bi radi, ker se bori pri 3 milijonom Nemcov in Avstrijev in proti nemu milijonu od Nemcov in Avstrijev našutnih Turkov. Rusija ne more drugače poslati Srbiji čete kot preko Mažarske, in dasi so Rusi prišli preko Karpatov, pa imajo še dolgo pot do Srbije. Francija in Anglija lahko pošljajo kaj vojakov po Sredozemskem morju in Jadranu morje, toda vprašanje je, če more sila v tem času pogresati kaj svojih čet.

Srbija se mora torej boriti sama naprej. V visokih gorah in gorskih prelazih bodojo posamezni sini naroda naredili še ogromno škodo Avstrijem, in razmere, v katerih naj se daže živimo?

Napravimo močno organi-

zacijo, ki nas bo ščitila pred takim izkorisćevanjem. Zahtevamo od mest, držav in zveznih vlade, da odpre dela, saj delavci imajo vsi dovolj, ki nam vladajo, zakaj nim ne bodo kruha, da potolažimo svoj glad in glad svojih otrok. Sloga in skupnim pritiskom to lahko naredimo.

Če se ta klic razširi po celi Ameriki, bodojo vlade skoro prisiljene, da nekaj naredi za milijone delavcev, ki ne bodo klic bodojo jutri dali v usta.

En dan na avstr. bojišču.

(Piše W.G. Shepard.)

(Opomba: Ta poročila priobčujemo, da rojaki zvedo, kako je na avstrijskem bojišču. Torej, ki pridejo iz starokrajških listov niso verodostojna, ker tam vladala ne pusti pisati resnično kot se je zgodilo. Počilo Mr. Shepard, ki je Amerikanec in se mudri pri avstrijski armadi, so toliko bolj resnična, ker niso enostranska.)

Perzemysl, 29. okt. Napoleon se ni nikdar tako boril kot se Avstrije ali Rusi danes. On ni imel telefona ali topov, ki nesejo šest milj daleč. Na 200 milj na mojo desno stran, in na 200 milj na mojo levo stran se vrši silno klanje. Len tripla Srbija, toda komaj se je oddahnila, pa je planila nad njo Avstrija in vrgla 600.000 vojakov nad Srbje, ki niso imeli nikdar več kot 300.000 vojakov. Pa kljub temu je Srbija upirala dobre štiri meseca vsem avstrijskim napadom. Seveda so Avstrije zadrževali Rusi, ki so prišli celo preko Karpatov. Toda sedaj je Srbija poklicala pod orožje že vse, kar se more sploh gibati. Mali narod se ne more dolgo več ustavljanju velikanu Avstriji.

Vse štiri mesece vojske so se bojevali z brezprimerno hrasljivo, dela neštetično, v grobu, toda neštetično, da branijo svoj dom proti pozljivemu sosedu, ki hoče uničiti srbsko narodnost, dasi srbski narod ni nicesar storil Avstriji. Skoro vseč v teh štirih mesecih so se Srbji bojevali na avstrijski zemlji, in številne avstrijske čete niso mogle prepoditi Srbov tri mesece in pol iz avstrijskega ozemlja. Črnogorci, edini zavezniki Srbov, so se obnašali junaško in se borili kot levi. Večkrat so male črnogorske čete potolkovali velike avstrijske oddelke. In vse angleško-ameriško časopisje prizna, da Srbji silno junaško branili svoj narodni obstanek, in da jih bo pomnila zgodovina kot Sparanci v boju za svojo domovino.

Toda sedaj, če Srbija ne bo pomoči od zunaj, mora biti popolnoma uničena. Kmalu bo trpela toliko kot je Belgija. Srbija kliče Rusijo na pomoč, da Rusi v tem trenutku ne morejo pomagati, kakor bi radi, ker se bori pri 3 milijonom Nemcov in Avstrijev in proti nemu milijonu od Nemcov in Avstrijev našutnih Turkov. Rusija ne more drugače poslati Srbiji čete kot preko Mažarske, in dasi so Rusi prišli preko Karpatov, pa imajo še dolgo pot do Srbije. Francija in Anglija lahko pošljajo kaj vojakov po Sredozemskem morju in Jadranu morje, toda vprašanje je, če more sila v tem času pogresati kaj svojih čet.

Srbija se mora torej boriti sama naprej. V visokih gorah in gorskih prelazih bodojo posamezni sini naroda naredili še ogromno škodo Avstrijem, in razmere, v katerih naj se daže živimo?

Napravimo močno organi-

zacijo, ki nas bo ščitila pred takim izkorisćevanjem. Zahtevamo od mest, držav in zveznih vlade, da odpre dela, saj delavci imajo vsi dovolj, ki nam vladajo, zakaj nim ne bodo kruha, da potolažimo svoj glad in glad svojih otrok. Sloga in skupnim pritiskom to lahko naredimo.

Traj je to baterijo neki ruski strupnel skoro pogodil. Pokaža li so nam lukneni v zemlji. Stiričevje je globoka in dvanajst cevjev široka.

Ob 2.10. pop. Ob potu pridevemo do kolera bolnišnice. Staro kmetijsko poslopje je to. Pribor na dvorišču je straten. Parapir in svinčnik imam v rokah, toda ne vem, kaj bi pisal. Po celem dvorišču ležijo zveri. Postave, vse zelenje, in vse imajo kolero. Duhoven hodil okoli njih in dviguje roke. Možje se krizajo. Ti, ki sedaj tu ležijo, jutri ne bodo več živi. Kolera jih bo ondesna s seboj v večni letovišča. Po svetu ne bodo več streljali in prelivati človeško kri. Na stotine avstrijskih vojakov ima kole-

ro. Ko je odšel duhoven, pada vojak na slamo, potegne rudeč robec iz žepa ter si obriše solz. Bog ve, iz katerega kraja so ga privlekli ma to sirovo bojišče, kjer mora umirati od sramotne bolezni kolere. Vi del sem, kako so ljudi ubijali, videl, sem kako so jih postavili sem, kako so jih postavili za zid in ustrelili. Toda pogled na te umirajoče od kolere, je najbolj strašen in mizeren, kar si jih moremo predstavljati pod solncem. Navadno izkopljejo jame za bojnike, ki so predno so umrli, ker vedo, da dolgo itak ne bodo več živeli. Fotografirati sem te sironake, toda v mojem spominu so bolj živo naslikani kot na fotografiji. Z besedami se ne da popisati koliko je gorja na tem bojišču. Moj priatelj Adams, ki je slikal cesarje, kralje in armade, se je izjavil: Tu je prizor, katerega ne morem naslikati.

Ob 6.30 zvečer.. Prišel sem nazaj in Premysl, potem še sam bil ves dan zunaj. Tu počiva velika avstrijska armada. Videl sem veselje obrazov, vojaki so se smeiali kot bi bili brez skrbi. Ne vedo, ali se ne zavedajo, kaj jih čaka, ali pa jim je vseeno, če gredo v smrt.

Dopisi

Kemerer. Wyo. Ko sem se navsil kraso Meke, mesta Salt Lake City in okolice, ogledal si (seveda le od zunaj) prekrasen mormonski tempelj, kjer počiva prerok in začetnik verske skete mnogoznencev, Jos. Smith, odvihral sem v deželo vetera, cowboys in cowgirls, obširno ali zelo malo oblijedeno deželo (Wyoming). Južni del države je skoraj sama pustinja, borastla le z bornim divjim perlinom (sage brush). Samo tuinam so rachi, to je obširni pašnik za goveda, konje in ovce, ali pa nozente. Drevje in grmovje se vidi le tam, kjer je umetno negovan in zaliiano, ali pa v bližini porokov, katerih je pa le malo. Lepši pa je severni in posebno severozapadni del države, kjer se nahaja obširni in svetovnoznameni Yellowstone Park, ki je baje eden najlepših in najznamenitejših naravnih parkov v Ameriki. Jaz ga žalibog še nisem videl, ter ga tudi ne bom v dolegnem času, ker po zimi je zaprt za obiskovalce in par ker v tem času prevladuje v parku medvedji "lengvici", in tisto tako veste, da medved je mrha, zarobljen in kosmat od pete do vrha.

Obrnjši popoldne. Vrnimo se nazaj k bateriji. Mož je v luknji zoper govor na telefon. Novo številke zakerči iz svoje dubine. Tam nekje v hribih, več milj oddaljen, je neki avstrijski častnik, ki je opazoval, kako je zadel prvi streli. Najbrž ni bil zadovoljen s strelihom, zato je telefoniral nazaj in podal novo mero topovom. Top š. 2 obrnejo in postavijo v nov položaj. V eni minutri se že sproži. Poveljnička čaka za nadaljnje telefonska naročila. So že tu. Streli je bil dobro namerjen. Nekje delajo kroglice silno škodo. Zato je treba hitro steriliti. Z groznim pokom izstreljivo vse šest topov naenkrat. Potem pa pride drugo povelje. Topovi se obrnejo v drugo smer. Najbrž je treba še kje druge hribi s smrtno kositom. Toda mi ne vemo kje ne zakaj. Topnici nimajo družega dela kot "basati, streljati", in zoper "basati, streljati". Za vse druge ne se brigajo.

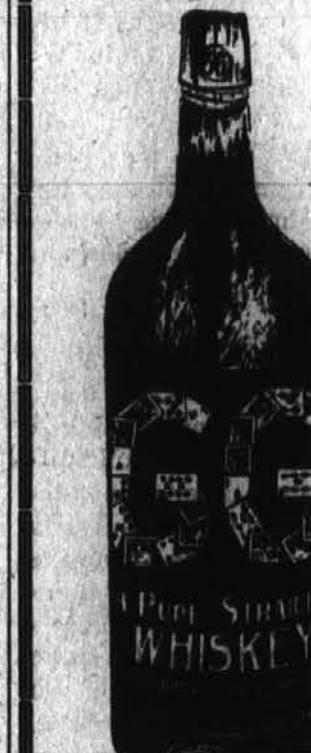
Ob 1.25 popoldne. Na drugi strani ceste, pol milje stran, je druga baterija. Tja se podamo. Spotoma dobimo dva dečka, ki kopljeta luknjo na polju "Dva moža sta v oni hisi umrli za kolero", rečeta, "in tu jih bodo položili v grob."

Ob 2.05. Druga baterija dela kot prva. Isto havbičari so tu kot pri prvi. Zgodaj zju-

misije, je klub temu patrijet od temena do zadnjega kurjeva očesa na nogi. Ker sem kaj tudi tudi jaz tak patentiran k. patrijet, sva se seveda imeno razumela. Po tretji klubu se name je nemško-avstrijsko-turška krvava trojica že tako smilila, da sva sklenila zbrati četo prostovoljev ter iti novečenici trozvezni na pomoc. Pozabilo sva, kako besno sovražni oficijel Nemčija vse, kar je slovanskega, kako so s silo pregnali Poljake v Nemčiji z njihove rodne zemlje, ker se niso hoteli ponemčiti, in da bodo storili tako tudi s Slovenci, ako se ni Vilče zmotil v racnih, pozabilo sva, kako naša "mila" Avstrija velikoduso dovoli Slovencem plačevati davke in služiti vojake, a ne da jim ničesar, razen brze in klofute (posebno ne šol) pozabilo sva, kako so Turki celih tristo let pustošili slovensko ozemlje, morili, požigali ter odvajali v sužnost cvet naroda, mlade fante in dekleta — pozabilo sva na vse to in kot dobrata kristijana vse odpustila. Ker je Turčija najbolj sirotina, kajti bila je šele pred dobro letom tako kapitalno naščana, odločila, sva se, da zbereva četo cowboyev, pa odričemo, kot janičarji nove dobe, na skrajni konec Balkana pomagat "naši zavezinci Turčiji", da je ne pohtustajo Ru-

Dalje na tretji strani.

Odvisno je od vas da se prepričate, ako nam ne verujete, da je

Pure Rye Whiskey

J. S. Jablonski,

Slovenski fotograf

6122 St. Clair Ave.

604 Broadway

Izdaje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovnejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravnem velikosti zaston.

VSDE DELO JE GARANTIRANO.

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO. NIZKE CENE.

Možke obleke \$1.00 Ženske kikle \$0.50
Možke suknje \$1.00 Ženske dolge suknje \$1.00
Jopiči \$0.50 Ženske obleke \$1.00

The DAMM DRY CLEANING CO.

Cent. 738-W 1574 E. 55th ST.

East 2024

A. J. DAMM, poslovodja.

čistilo naravno 6 let staro čanje prve vrste in garantirano od Zid. držav. Serial N. 54925.

Zahvaljujte "SOS" čanje. V zalogi pa vseh boljih gostilnih, stekljenica \$1.00.

THE OHIO BRANDY DISTILLING CO.Y.
6102 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

6108 St. Clair Avenue.

SLOVENSKI pogrebni zavod, zalogoh pohištva, pečij in barv. Kocije in avtomobili za poroke, krste in druge prilike.

Se priporoča narodnim Slovencem za naklonjenost in podporo! Posrežba vedno točna in poštena.

Ker so se poslednji čas poštnie razmere izboljšale pošiljam zopet redno

</div

